

SUOMALAISEN LAKIMIESYHDISTYKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2016

Julkaisutoiminta

Lakimies-aikakauskirja

Lakimies-aikakauskirjasta ilmestyi kertomusvuonna 114. vuosikerta: kahdeksan numeroa, yhteensä 1.241 sivua. Lehdestä ilmestyi kaksi kaksoisnumeroa 3-4 ja 7-8. Lehden painosmäärä oli 2.550 kappaletta. Lakimies julkaistaan heti paperilehden ilmestyttyä Edilex-lakitietopalvelussa, Kansalliskirjaston Elektra-palvelussa lehti ilmestyy vuoden embargolla.

Lakimies-aikakauskirja on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) ylläpitämässä Julkaisufoorumi-luokituksessa tasolla 2 (johtava taso). Lehden kirjoitukset merkitään TSV:n myöntämällä Vertaisarviointitunnuksella, silloin kun kirjoituksen on arvioinut vähintään kaksi riippumatonta asiantuntijaa.

Lakimies-aikakauskirjan toimitus oli kertomusvuonna seuraava:

- päätoimittajana professori Eva Tammi-Salminen
- toimitussihteerinä OTT Iisa Vepsä
- oikeuskäytäntöosaston toimittajana OTT, yliopistonlehtori Heidi Lindfors
- kirjallisuusosaston toimittajana OTT, dosentti Timo Saranpää.

Lakimies-aikakauskirjan toimitusneuvoston puheenjohtajana toimi professori Leena Halila. Toimitusneuvoston muut jäsenet olivat OTT, hallintoneuvos Alice Guimaraes-Purokoski, dosentti Mia Hoffrén, professori Minna Kimpimäki, professori Anne Kumpula, professori Petri Kuoppamäki, dosentti Tuomas Lehtinen, OTT Juha Mäkelä ja professori Jussi Tapani.

Oikeustiede–Jurisprudentia-vuosikirja

Vuosikirjan nide XLIX:2016 ilmestyi kertomusvuoden aikana. Se sisälsi viisi artikkelia, joiden sivumäärä oli yhteensä 357.

Vuosikirjassa julkaistaan tavanomaista aikakauskirja-artikkelia pidempiä kirjoituksia (40-80 sivua). Vuosikirja on Julkaisufoorumin tasolla 1 ja käytössä on myös TSV:n Vertaisarviointitunnus, jonka edellytyksenä on, että vertaisarvioinnin suorittaa vähintään kaksi riippumatonta asiantuntijaa.

Vuosikirjan toimituskuntaan kuuluivat professori Jaana Norio-Timonen puheenjohtajana sekä professori Tuula Linna, professori Tapio Määttä ja professori Seppo Villa. Vuosikirjan tieteellisenä toimittajana oli ensimmäistä vuotta professori Antti Kolehmainen.

Kirjasarjat

Hallitus linjasi toimintasuunnitelmassa, että jatkossa kustannustoiminnassa siirretään painopistettä väitöskirjoista väitelleiden tutkijoiden teoksiin. Kertomusvuoden aikana yhdistykselle ei kuitenkaan tarjottu muuta kustannettavaa kuin väitöskirjoja. Yhdistyksen monografiasarja, A-sarja, on luokiteltu Julkaisuforumissa tasolle 1.

Yhdistyksen julkaisutoiminnasta vastaa ja kustannuspäätökset tekee julkaisuvaliokunta, johon kuuluivat professori Jaana Norio-Timonen puheenjohtajana, dosentti, korkeimman oikeuden presidentti Timo Esko, apulaisprofessori Sakari Melander, professori Jukka Mähönen, dosentti, esittelijäneuvos Pasi Pölönen, dosentti, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Vihervuori ja OTT, johtaja Sakari Wuolijoki jäsenenä sekä toimistopäällikkö Lea Purhonen sihteerinä.

Vuonna 2016 ilmestyneet julkaisut:

- A 329 *Anu Pitkänen*, Tavaramerkkioikeuden ja tekijänoikeuden kaksoissuoja
- A 330 *Niko Soininen*, Vesioikeudellinen perusteluvelvollisuus
- A 331 *Martti Kivistö*, Tekijänoikeus omaisuutena
- A 332 *Patrik Nyström*. Osakeyhtiön hallituksen fidusiaariset velvollisuudet
- A 333 *Katja Karjalainen*, Ikääntyminen, liikkuvuus ja kansainvälinen yksityisoikeus Euroopassa

Oikeustieteen termitietokanta

Yhdistys on mukana Tieteen kansallinen termipankki -hankkeessa. Yhdistys kokoaa Oikeustieteen termitietokantaa, johon vuoden loppuun mennessä on koottu noin 2.000 termiä, mikä tarkoittaa 3/4:aa EIF:n artikkelien kokonaismäärästä. Hankkeen päätoimittajana toimii emeritusprofessori Heikki E. S. Mattila, lisäksi mukana on 27 alakohtaista toimittajaa, jotka kutsuvat omalta alaltaan termien kirjoittajat.

Lokakuussa 2016 järjestettiin seminaari, jossa termityöstä ja oikeustieteen termitietokannan kokoamisesta pitivät puheenvuorot Tieteen kansallisen termipankkihankkeen johtaja, professori Tiina Onikki-Rantajääskö ja työryhmän jäsen, dosentti Kaarina Pitkänen-Heikkilä. Oikeustieteen termitietokannan päätoimittaja, professori Heikki E. S. Mattila ja prosessioikeuden alakohtainen toimittaja, professori Antti Jokela kertoivat tietokannan kokoamisesta, työn haasteista ja talkootyöllä hyvin edenneestä projektista. Käyttäjäkokemuksia avasivat johtava tietoasiantuntija Erika Bergström eduskunnan kirjastosta ja ympäristöministeriön luonnonsuojelujohtaja Ilkka Heikkinen.

Yhdistyksen Jäsentilaisuudet ja kokoukset

Toimintavuoden aikana jatkettiin tilaisuuksien videointia, lisäksi Oikeuskulttuurin päivä välitettiin suorana Säätytalolta. Tallenteet ovat katsottavissa kotisivujen jäsenosiossa pari päivää tilaisuuden jälkeen. Jäsensivuilla ovat edelleen katsottavissa kaikki tallenteet vuodesta 2014 alkaen.

Tammikuussa 25.1.2016 järjestettiin Lakimies-aikakauskirjassa 7–8/2015 julkaistuihin kirjoituksiin liittyvä *keskustelutilaisuus* uusista oikeudenaloista. Tilaisuuden avasi päätoimittaja Eva Tammi-Salminen, ja muina puhujina olivat professori Petri Kuoppamäki: Kilpailuoikeudellinen vahingonkorvausdirektiivi julkis- ja yksityisoikeudellisen soveltamisen rajapinnassa ja professori Johanna Niemi: Onko 'oikeus ja sukupuoli' oikeudenala?

Helmikuun jäsentilaisuuden 16.2.2016 aiheena oli Ajankohtaista lääkintäoikeudesta. Puheenvuorot pitivät dosentti, yliopistonlehtori Liisa Nieminen: Lääketieteen oikeudellistuminen, OTT, MBA Irma Pahlman: Potilaan oikeuksista ja OTL, VT vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Håkan Stoor: Mielenterveyslaki ja potilaan asema.

Maaliskuun jäsentilaisuus 16.3.2016 pidettiin aiheesta Immateriaalioikeuden kysymyksiä. Tilaisuudessa puhui OTK, VT Anu Pitkänen väitöstutkimuksestaan ”Tavaramerkkioikeuden ja tekijänoikeuden kaksoissuojasta” ja tätä kommentoi dosentti Mikko Huuskonen. Ensimmäistä kertaa annoimme puheenvuoron apurahansaajallemme, OTM Heidi Härkönen esitteli väitöskirjatutkimustaan ”Muotioikeus uutena oikeudenalana ja sen suhde immateriaalioikeuteen”.

Huhtikuussa 18.4.2016 pidettiin *yhdistyksen vuosikokous*. Vuosikokousasioiden jälkeen jatkettiin teemalla ajankohtaista perheoikeudesta, puhujina dosentti, lainsäädäntöneuvos Salla Silvola: Ajankohtaista lainsäädännössä, professori Markku Helin: Uuden isyylain perusratkaisut ja professori Urpo Kangas: Perinnönjaon oikaisusta.

Toukokuun jäsentilaisuus järjestettiin 16.5.2016 otsikolla Tutkijat kohtaavat. Varttuneet tutkijat kommentoivat väitöskirjatutkijoiden töitä rikosoikeuden ja sopimusoikeuden alalta. LISÄÄ NIMET

Syksyn ensimmäisen *jäsentilaisuuden* 21.9.2016 aiheena oli liiketoimintarikoksen tuottaman hyödyn mittaaminen. Väitöskirjatyöstään puhui OTT, AA Heli Korkka, kommenttipuheenvuorot pitivät professori Dan Frände ja OTT, kärjätuomari Kaarlo Hakamies.

Lokakuussa 17.10.2016 *jäsentilaisuuden* puheenvuoron piti OTT Niko Soininen väitöskirjastaan Vesioikeudellinen perusteluvelvollisuus, puheenvuoroa kommentoi dosentti, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Vihervuori.

Toimintavuoden suurin tapahtuma, *Oikeuskulttuurin päivä*, järjestettiin 11.11.2016 Säätytalolla. Päivän teemana oli Oikeus, osallistuminen, vaikuttaminen. Palkintojen jaon ja myönnettyjen apurahojen julkistamisen ja palkinnonsaajien (Idmanin palkinnon saaja Suvi Sankari ja Vuoden väittelijänä palkittu Heli Korkka) puheiden jälkeen teemaa käsitelivät puheenvuoroissaan korkeimman oikeuden presidentti *Timo Esko*, professori *Maija Setälä* Turun yliopistosta, dosentti, eduskunnan apulaisoikeusasiamies *Jussi Pajujoja* ja eduskunnan apulaispääsihteeri *Timo Tuovinen*. Puheenvuorojen jälkeen käytiin vilkasta keskustelua.

Yhdistyksen vaalikokous oli 12.12.2016 Tieteiden talolla. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset vaalikokousasiat. Samassa yhteydessä järjestettiin yhdistyksen *pikkujoulut*, joissa Ahjo Ensemble esitti jouluisia musiikkia ja Teemu Juutilainen isännöi glögivisaa.

Yhdistyksen hallinto

Hallituksessa on kymmenen jäsentä. Puheenjohtaja, professori Jaana Norio-Timosen lisäksi hallitukseen kuuluivat vuonna 2016 asianajaja Riikka Artimo, dosentti, oikeusneuvos Juha Häyhä, OTT, tutkijatohtori Teemu Juutilainen, OTT, tutkijatohtori Ida Koivisto, apulaisprofessori Sakari Melander, professori Jukka Mähönen, dosentti, esittelijäneuvos Pasi Pölönen (varapuheenjohtaja), OTT, hallintoneuvos Eila Rother ja OTT, johtaja Sakari Wuolijoki.

Hallituksen työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Jaana Norio-Timonen sekä jäseninä Jukka Mähönen, Sakari Melander ja Sakari Wuolijoki.

Jaana Norio-Timosen puheenjohtajakausi päättyi vuoden vaihteessa, ja uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Pasi Pölönen kolmivuotiskaudeksi 2017–2019. Erovuoroisista hallituksen jäsenistä Jukka Mähönen valittiin uudelle kolmivuotiskaudelle, hallituksen jättivät Riikka Artimo, Ida Koivisto ja Eila Rother, uusiksi jäseniksi valittiin Suvianna Hakalehto, Tuomas Lehtinen, Taina Pihlajarinne ja Outi Suviranta.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kuusi kertaa, työvaliokunta kerran. Yhdistyksen sihteerinä toimi Teemu Juutilainen ja taloudenhoitajana OTL, johtaja Jyri Terämaa. Jäsensihteereinä toimivat Turun yliopistossa tutkijakoulutettava Mirka Kuisma, Lapin yliopistossa tutkija Anniina Oksanen 31.3.2016 saakka ja Itä-Suomen yliopistossa yliopisto-opettaja Hanna Savolainen.

Yhdistyksen kotisivu- ja jäsenrekisteriuudistus aloitettiin syksyllä 2016, mutta julkistaminen siirtyi vuoden 2017 kevääseen.

Yhdistyksen palkattuna henkilökuntana työskentelivät kertomusvuonna toimistopäällikkö Lea Purhonen, toimistosihteeri Inga Snäkin ja kustannustoimittaja Pipsa Kostamo (opintovapaalla 1.9.2016 alkaen).

Yhdistyksen edustus Suomen Lakimiesliitossa sekä muissa yhteisöissä ja säätiöissä

Suomen Lakimiesliiton valtuuskunnassa 2015–2018 yhdistystä edustivat

- professori Mikko Vuorenpää,
- professori Matti Tolvanen,
- OTT, hallintoneuvos Alice Guimaraes-Purokoski,
- professori Olli Norros,
- professori Päivi Korpisaari,
- professori Petri Kuoppamäki,
- dosentti Kaijus Ervasti ja
- professori Juha Raitio.

Professori Tuula Linna toimii liiton varapuheenjohtajana, ja Jyri Terämaa on liiton hallituksen jäsen. Valiokunnissa yhdistystä edustavat dosentti Ville Pönkä (koulutuspoliittinen valiokunta), professori Päivi Korpisaari (oikeuspoliittinen valiokunta), johtaja Jyri Terämaa (talousvaliokunta) ja OTT Lalli Castrén (yksityissektorin valiokunta).

Säätiöissä ja muissa yhteisöissä yhdistyksen edustajina ovat toimineet

- Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiön hallituksessa dosentti, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Vihervuori (pj.) ja professori Pia Letto-Vanamo
- Alfred Kordelinin Säätiön hallituksessa professori Jaana Norio-Timonen, varalla professori Eva Tammi-Salminen
- Väinö ja Laina Kiven Säätiön hallituksessa dosentti Jaakko Jonkka
- Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksessa professori Pia Letto-Vanamo
- tutkimuseettisen neuvottelukunnan varapuheenjohtajana professori Markku Helin (31.1.2016 asti).

Yhdistyksen jäsenet ja jäsenmaksu

Yhdistyksessä oli toimintavuoden lopussa 2.235 jäsentä (vuoden 2015 lopussa jäseniä oli 2.357). Jäsenmaksun suuruus oli 76 euroa, alennettu jäsenmaksu 46 euroa ja opiskelijajäsenmaksu 36 euroa.

Yhdistyksen talous

Tilinpäätös vuodelta 2016 osoittaa ylijäämää 265.969,48 euroa, ja taseen loppusumma on 16.082.197,08 euroa (vastaavat luvut vuonna 2015 olivat 618.974,44 euroa ja 14.992.223,92 euroa). Tilinpäätös on laadittu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätösasetuksen pienyritystä koskevien säännösten mukaisina. Arvopaperit on kirjattu markkina-arvoon ja arvonmuutos taseeseen käyvän käyvän arvon rahastoon. Muilta osin taseen muutosta selittävät tilikauden aikaiset realisoinnit.

Yhdistyksen toiminta rahoitettiin jäsenmaksujen sekä yhdistyksen oman varallisuuden ja sijoitusten turvin. Lisäksi julkaisutoimintaan saatiin tukea Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tutkimusrahastolta, jolta, samoin kuin Idmanin rahastolta, voidaan veloittaa myös yhdistykselle rahaston hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset.

Hallituksen alaisena toimivassa talousvaliokunnassa olivat työvaliokunnan jäsenten lisäksi OTT, hallintoneuvos Eila Rother, Senior Adviser Arto Ihto sekä professori Seppo Villa. Valiokunta on kokoontunut neljännesvuosittain neuvottelemaan salkunhoitajan kanssa pitkän tähtäimen taloussuunnittelusta ja sijoitustoiminnan strategioista.

Yhdistyksen kirjanpito on ostettu Kirjanpitotoimisto Satakerrasta. Tilintarkastajana toimi PricewaterhouseCoopers, jossa vastuullisena tilintarkastajana KTM, KHT Juha Tuomala, ja toiminnantarkastajana dosentti, korkeimman oikeuden presidentti Timo Esko, varatilintarkastajana PricewaterhouseCoopers ja varatoiminnantarkastajana professori Jaakko Ossa.

Yhdistyksen myöntämät palkinnot, apurahat ja avustukset

Suomalainen Lakimiesyhdistys jakoi Oikeuskulttuurin päivässä 11.11.2016 Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tutkimusrahaston ja Ministeri, molempien oikeuksien tohtori K. G. Idmanin rahaston tuotoista palkintoja ja apurahoja yhteensä 172.260 euroa. Vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 180.390 euroa. Tiedot myönnettyistä palkinnoista ja apurahoista on julkaistu Lakimies-aikakauskirjan numerossa 7–8/15 ja yhdistyksen kotisivulla.

Lisäksi yhdistys myönsi konferenssiavustuksia sekä avustuksia oikeustieteen opiskelijoiden oikeustapauskilpailujen osallistumiskuluihin yhteensä 8.300 euroa.

Yhdistyksen paikallisosastot

Yhdistyksen paikallisosastot ovat itsenäisiä yhdistyksiä, jotka järjestävät jäsenilleen kokouksia, koulutustilaisuuksia ja opintomatkoja oikeustieteen eri aloilta. Pääyhdistys on tukenut taloudellisesti näitä tilaisuuksia maksamalla luennoitsijoiden palkkiot ja matkakulut, vuoden 2016 aikana yhteensä 3.713 euroa.

Paikallisosastojäsenille tehtiin jäsenkysely, ja tuloksista käytiin keskustelua yhteisessä seminaarissa Helsingissä 11.11.2016. Yhdistyksen puheenjohtaja osallistui Hämeenlinnan ja Kymenlaakson osaston 70-vuotisjuhliin, ja Tampereen osasto kävi vierailulla yhdistyksen toimistolla 18.11.2016.

Paikallisosastojäsenet:

- Etelä-Karjalan Lakimiesyhdistys r.y., Lappeenranta (per. 1946, rek. 2000)
- Lahden Lakimiesyhdistys ry. (per. 1912, rek. 1920)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Hämeenlinnan osasto r.y. (per. 1946, rek. 1948)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Joensuun osasto r.y. (per. 1938, rek. 2000)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kainuun osasto ry, Kajaani (per. 1938, rek. 2000)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kala- ja Pyhäjokilaakson osasto, Ylivieska (per. 1994, rek. 1997)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Keski-Suomen osasto ry, Jyväskylä (per. 1937, rek. 2006)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kuopion osasto ry (per. Viipuri 1907, 1940, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kymenlaakson osasto ry., Kotka (per. 1946, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Lapin osasto ry., Rovaniemi (per. 1947, rek. 2003)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Mikkelin osasto r.y. (per. 1935, rek. 2001)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Oulun osasto ry, (per. 1931, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Satakunnan osasto ry, Pori (per. ja rek. 1946)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Savonlinnan osasto (per. 1959, rek 2012)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Tampereen osasto ry (per. ja rek. 1928)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Turun osasto (per. 1937, rek. 2006)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Vaasan osasto ry (per. 1946, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Ylä-Savon osasto ry, Iisalmi (per. 1996, rek. 1997)